

NATURA 2000 - STANDARDOWY FORMULARZ DANYCH

dla obszarów specjalnej ochrony (OSO),
proponowanych obszarów mających znaczenie dla Wspólnoty (pOZW),
obszarów mających znaczenie dla Wspólnoty (OZW) oraz
specjalnych obszarów ochrony (SOO)

OBSZAR PLH040018
NAZWA
OBSZARU Torfowisko Mieleńskie

ZAWARTOŚĆ

- [1. IDENTYFIKACJA OBSZARU](#)
- [2. POŁOŻENIE OBSZARU](#)
- [3. INFORMACJE PRZYRODNICZE](#)
- [4. OPIS OBSZARU](#)
- [5. STATUS OCHRONY OBSZARU](#)
- [6. POWIĄZANIA OBSZARU](#)
- [7. MAPA OBSZARU](#)

1. IDENTYFIKACJA OBSZARU

1.1. Typ B	1.2. Kod obszaru PLH040018	Powrót
---------------	-------------------------------	------------------------

1.3. Nazwa obszaru

Torfowisko Mieleńskie

1.4. Data opracowania 2006-03	1.5. Data aktualizacji 2024-03
----------------------------------	-----------------------------------

1.6. Instytucja lub osoba przygotowująca wniosek:

Nazwisko/Organizacja:	Generalna Dyrekcja Ochrony Środowiska
Adres:	Polska Al. Jerozolimskie 136 Warszawa 02-305
Adres e-mail:	kancelaria@gdos.gov.pl

Data zaproponowania obszaru jako OZW:	2007-08
Data zatwierdzenia obszaru jako OZW(*):	2009-02
Data objęcia obszaru ochroną SOO:	2017-03
Krajowe odniesienie prawne dla formy ochrony SOO:	rozp. MŚ z dn. 21 grudnia 2016 r. w spr. soo Torfowisko Mieleńskie (PLH040018)

2. POŁOŻENIE OBSZARU

2.1. Położenie centralnego punktu [wartości dziesiętne stopni]:

[Powrót](#)

Długość geograficzna
19.3841

Szerokość geograficzna
52.873

2.2. Powierzchnia [ha]:

146.06

2.3. Obszar morski [%]

0.0

2.5. Kod i nazwa regionu administracyjnego

Kod poziomu NUTS 2

Nazwa regionu

PL61	Kujawsko-Pomorskie
------	--------------------

2.6. Region biogeograficzny

Kontynentalny (100.0
%)

3. INFORMACJE PRZYRODNICZE

3.1. Typy siedlisk przyrodniczych występujących na terenie obszaru i ocena znaczenia obszaru dla tych siedlisk:

[Powrót](#)

Typy siedlisk wymienione w załączniku I						Ocena obszaru			
Kod	PF	NP	Pokrycie [ha]	Jaskinie [liczba]	Jakość danych	A B C D	A B C		
						Reprezentatywność	Powierzchnia względna	Stan zachowania	Ocena ogólna
3150			3.42		G	D			
6120			0.07		G	D			
6410			0.49		G	D			
6510			0.56		G	D			
7140			0.27		G	B	C	C	B
7230			0.79		G	B	C	C	B
91D0			0.07		G	D			
91E0			0.09		G	C	C	C	C

- PF: dla typów siedlisk, do których mogą odnosić się zarówno formy priorytetowe, jak i niepriorytetowe (6210, 7130, 9430) należy wpisać „x” w kolumnie PF celem wskazania formy priorytetowej.
- NP: jeśli dany typ siedliska nie istnieje już na danym terenie, należy wpisać „x” (opcjonalnie).
- Pokrycie: można wpisywać z dokładnością do wartości dziesiętnych.
- Jaskinie: w przypadku siedlisk typu 8310 i 8330 (jaskinie) należy podać liczbę jaskiń, jeśli nie są dostępne szacunkowe dane na temat powierzchni.
- Jakość danych: G = „wysoka” (np. na podstawie badań); M = „przeciętna” (np. na podstawie częściowych danych i ekstrapolacji); P = „niska” (np. zgrubne dane szacunkowe).

3.2. Gatunki objęte art. 4 dyrektywy 2009/147/WE i gatunki wymienione w załączniku II do dyrektywy

92I43IEWG oraz ocena znaczenia obszaru dla tych gatunków

Gatunki					Populacja na obszarze						Ocena obszaru			
Grupa	Kod	Nazwa naukowa	S	NP	Typ	Wielkość		Jednostka	Kategoria	Jakość danych	A B C D	A B C		
						Min	Maks		C R V P		Populacja	Stan zachowania	Izolacja	Ogólnie
P	6216	Hamatocaulis vernicosus			p	1	1	area		G	D			
P	1903	Liparis loeselii			p	22	22	i		G	D			

- Grupa: A = płazy, B = ptaki, F = ryby, I = bezkręgowce, M = ssaki, P = rośliny, R = gady.
- S: jeśli dane o gatunku są szczególnie chronione i nie mogą być udostępnione publicznie, należy wpisać „tak”.
- NP: jeśli dany gatunek nie występuje już na danym terenie, należy wpisać „x” (opcjonalnie).
- Typ: p = osiadłe, r = wydające potomstwo, c = przelotne, w = zimujące (w przypadku roślin i gatunków niemigrujących należy użyć terminu „osiadłe”).
- Jednostka: i = osobniki pojedyncze, p = pary lub inne jednostki według standardowego wykazu jednostek i kodów zgodnego ze sprawozdawczością na podstawie art. 12 i 17 (zob. [portal referencyjny](#)).
- Kategorie liczebności (kategoria): C = powszechne, R = rzadkie, V = bardzo rzadkie, P = obecne - wypełnić, jeżeli brak jest danych (DD), lub jako uzupełnienie informacji o wielkości populacji.
- Jakość danych: G = „wysoka” (np. na podstawie badań); M = „przeciętna” (np. na podstawie częściowych danych i ekstrapolacji); P = „niska” (np. zgrubne dane szacunkowe); DD = brak danych (kategorię tę należy stosować wyłącznie, jeśli nie da się dokonać nawet zgrubej oceny wielkości populacji - w takiej sytuacji można pozostawić puste pole dotyczące wielkości populacji, jednak pole „Kategorie liczebności” musi być wypełnione).

4. OPIS OBSZARU

4.1. Ogólna charakterystyka obszaru

[Powrót](#)

Klasa siedliska przyrodniczego	Pokrycie [%]
N17	2.16
N16	75.09
N19	1.38
N12	21.37
Ogółem pokrycia siedliska przyrodniczego	100

Dodatkowa charakterystyka obszaru:

We wschodniej części obszaru znajduje się cenne florystycznie torfowisko przejściowe, w którym znajduje się bogata populacja reliktovej brzozy niskiej *Betula humilis*, a także rzadkie mchy i rośliny naczyniowe (m.in. *Carex chordorhiza*, *Liparis loeselii*, *Dactylorhiza incarnata*). W środkowej części obszaru znajduje się niewielkie przepływowe jezioro Mielne otoczone jest niedostępnymi terenami bagiennymi oraz kompleksem użytków zielonych (łąki, pastwiska). Łąki i pastwiska w dużej części zarośnięte są przez zarośla wierzbowe oraz trzcinę pospolitą. Takie kompleksy użytków zielonych i zarośli znajdują się również we wschodniej części obszaru na zarośniętym Jeziorze (Bagnie) Patana. Jezioro Mielne jest zarastającym płytkim zbiornikiem eutroficznych, przez który przepływa rzeka Mień łącząca Jezioro święte, Skępskie Małe i Skępskie Wielkie. Wody rzeki Mień są w III klasie czystości. W północno-wschodniej części obszaru oraz po wschodniej stronie jeziora Mielne znajdują się niewielkie fragmenty lasów - głównie borów sosnowych, rzadziej borów mieszanych.

Geomorfologicznie rejon jezior okolic Skępego to obszar sandru, gdzie dominują ubogie gleby bielicoziemne (Kępczyński 1960). Jeziora okolic Skępego (m.in. Jezioro Mielne) zajmują tereny po wytopionym martwym lodzie, towarzyszą im wały kemowe. Klimat tych terenów ma cechy przejściowe między kontynentalnym i atlantyckim. Cechuje się średnimi rocznymi temperaturami powietrza w przedziale 6,9-8,1°C. Roczne sumy opadów mieszczą się w granicach 516-604 mm (Marciniak, Wójcik 1997).

4.2. Jakość i znaczenie

Przedmiotem ochrony w obszarze są 3 typy siedlisk przyrodniczych: 7140, 7230 i 91E0.

7140 - Torfowiska przejściowe i trzęsawiska (przeważnie z roślinnością z *Scheuchzeria-Caricetea nigrae*): To jeden z bardziej cennych składników szaty roślinnej obszaru. Występuje w centralnej części głównego torfowiska na terenie rezerwatu Torfowisko Mieleńskie, w otoczeniu mechowisk i zajmuje ok 27 arów (względna powierzchnia C). Ma strukturę kępkowo-dolinkową, kępy utworzone są głównie przez czerwonawy torfowiec *Warnstorfa Sphagnum warnstorffii*. Podłoże jest zwykle silnie uwodnione, woda występuje nawet miejscami do ok. 5 cm powyżej powierzchni torfowiska. Lokalnie optimum występowania ma tutaj reliktna turzyca strunowa *Carex chordorrhiza* i żurawina błotna *Oxycoccus palustris*, a rzadziej rośnie zachylnik błotny *Thelypteris palustris* i pałka szerokolistna *Typha latifolia*. Stopień reprezentatywności jest dobry (B) na co wpływa duża liczba gatunków charakterystycznych. Jedynie występowanie miejscami wyraźnych dominantów (*Carex rostrata*, *Thelypteris palustris*) nie pozwala na określenia stopnia reprezentatywności jako doskonałego (A). Jednocześnie silnie konkurencyjne gatunki (ekspansywne *Alnus glutinosa*, *Salix cinerea*, *Typha latifolia*) nieznacznie zwiększają zajmowaną powierzchnię i przyczyniają się do sukcesji w kierunku innych zbiorowisk roślinnych - zakrzaczeń i szuwarów (pomimo prowadzonych działań ochronnych i właściwego uwodnienia torfowiska), co wpływa na obniżenie oceny stopnia zachowania struktury. Perspektywy zachowania funkcji określono jako średnie (stan zachowania C). Ocena ogólna B - torfowisko ma dużą wartość, jest siedliskiem m. in brzozy niskiej *Betula humilis*.

7230 - Górskie i nizinne torfowiska zasadowe o charakterze młak, turzycowisk i mechowisk: Wykazano obecność 3 płatów mechowisk o łącznej powierzchni ok 0,79 hektara (względna powierzchnia C). Najbardziej typowe postacie wykazują dominację torfowców (*Sphagnum teres*) lub mchów brunatnych oraz panowanie turzyc: dzióbkowatej *Carex rostrata*, nitkowatej *C. lasiocarpa* i tunikowej *C. appropinquata*. Jedynie gatunki dominujące: zachylnik błotny *Thelypteris palustris*, trzcina pospolita *Phragmites australis* i trzcinnik prosty *Calamagrostis stricta* wpływają na obniżenie oceny reprezentatywności. Jednocześnie silnie konkurencyjne gatunki (ekspansywne *Alnus glutinosa*, *Salix cinerea*, *Typha latifolia*) w obrębie dwóch stanowisk nieznacznie zwiększają zajmowaną powierzchnię i przyczyniają się do sukcesji w kierunku innych zbiorowisk roślinnych - zakrzaczeń i szuwarów (pomimo prowadzonych działań ochronnych i właściwego uwodnienia torfowiska). W jednym z płatów ekspansję wykazuje trzcina pospolita *Phragmites australis*. Kontynuacja koszenia przyczyni się do ograniczenia ekspansji trzciny. Ogólnie stan zachowania płatów siedliska oceniono na C. Ocena ogólna B - torfowisko ma dużą wartość, dwa płaty są siedliskiem m. in brzozy niskiej *Betula humilis*.

91E0 - Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe (*Salicetum albo-fragilis*, *Populetum albae*, *Alnenion glutinoso-incanae*) i olsy źródliskowe:

Siedlisko jest reprezentowane przez podtyp (91E0-3) - niżowy łęg jesionowo-olszowy *Fraxino-Alnetum*. Występują na obszarze rezerwatu przyrody Torfowisko Mieleńskie i zajmują w sumie ok. 5 arów (względna powierzchnia 5C5). Drzewostan tworzy olsza czarna *Alnus glutinosa*, a w runie dominuje pokrzywa zwyczajna *Urtica dioica*. Mała jest różnorodność gatunkowa. Wpływa to na ocenę reprezentatywności (C). Brak odnawiania drzewostanu i martwego drewna oraz młody wiek drzewostanu również wpływa na niską ocenę stopnia zachowania struktury (C). Biorąc pod uwagę tendencje rozwojowe zbiorowiska roślinnego, perspektywy zachowania funkcji należy uznać jako dobre. W perspektywie kilku dziesięcioleci stan ochrony może ulec poprawie w wyniku sukcesji naturalnej i starzenia się fitocenozy. W związku z powyższym ogólny stan zachowania wskazano jako średni (C).

Dodatkowo na terenie obszaru stwierdzono 5 innych typów siedlisk przyrodniczych (3150, 6120, 6410, 6510 i 91D0) oraz 2 gatunki roślin (6216 i 1903):

3150 - Starorzeczka i naturalne eutroficzne zbiorniki wodne ze zbiorowiskami z *Nymphaeion*, *Potamion*: Siedlisko w obszarze reprezentowane przez eutroficzne jezioro (3150-1). Jest to silnie zarastające,

zamulone, wypłycone (głęb. 60-70 cm) jezioro Mielne, otoczone niedostępnymi terenami bagiennymi z dominacją pałki szerokolistnej. W zewnętrznych partiach jeziora dominuje osoka aloesowata *Stratiotes aloides*, tworząca pasy szerokości kilkudziesięciu metrów. W centralnej części zbiornika masowo występuje rogatek sztywny *Ceratophyllum demersum*. Odnotowano pojedyncze osobniki chronionych grzybieni białych *Nymphaea alba*. Zbiornik jest zagrożony dalszym wypływaniem i postępującą sukcesją roślinności wodnej i szuwarowej. Siedlisko to zajmuje powierzchnię ok. 3,4 ha, co stanowi niewielki odsetek całkowitej powierzchni zajmowanej przez zbiorniki eutroficzne w Polsce. Jezioro jest bogate w roślinność wodną pływającą, jak i zanurzoną, lecz brak jest wysokiej różnorodności florystycznej i fitocenotycznej. W związku z powyższym siedlisku nadano ocenę D.

6120 - Ciepłolubne śródlądowe murawy napiaskowe:

Występuje w południowej części obszaru, przy grodzisku, na granicy kompleksu borów mieszanych i sosnowych. Powierzchnia siedliska wynosi ok. 8 arów i jest pofragmentowana obecnością sosny zwyczajnej *Pinus sylvestris* i wprowadzonej sztucznie sosny Banksa *P. banksiana*. Z cennych i typowych gatunków roślin występuje m.in. rojownik pospolity *Jovibarba sobolifera*, przetacznik kłosowy *Veronica spicata* i tymotka *Boehmeria phleumoides*. Obcym geograficznie składnikiem flory jest konyza kanadyjska *Conyza canadensis*. Jest to więc obiekt o nieznacznej powierzchni oraz zniekształcony, co decyduje o ocenie D dla siedliska.

6410 - Zmiennowilgotne łąki trzęślicowe (Molinion):

Siedlisko w obszarze reprezentowane głównie przez łąki olszewnikowo-trzęślicowe (6410-1). Jest to cenne siedlisko przyrodnicze, ale w obszarze wykształcone nietypowo (mała liczba gatunków charakterystycznych) i występujące nielicznie - zajmują niecałe 30 arów. W związku z powyższym siedlisku nadano ocenę D.

6510 - Niżowe i górskie świeże łąki użytkowane ekstensywnie (Arrhenatherion elatioris):

Siedlisko w obszarze reprezentowane przez łąki rajgrasowe (6510-1), ale wykształcone mało typowo. Wprawdzie dominuje zwykle rajgras wyniosły *Arrhenatherum elatius*, ale inne typowe gatunki (np. dzwonek rozpierzchły *Campanula patula*, kozibród łąkowy *Tragopogon pratensis*) są rzadko spotykane w płatach. Ponadto występują na niewielkich rozrzuconych w obszarze stanowiskach o łącznej powierzchni 0,56 ha, stąd ocena reprezentatywności D.

91D0 - Bory i lasy bagienne:

Siedlisko jest reprezentowane przez las sosnowo-brzozowy (91D0-6), wykształcony na małym fragmencie (7 arów) w rejonie torfowiska przejściowego. Dominuje w drzewostanie brzoza brodawkowata *Betula pendula* i brzoza omszona *Betula pubescens*, w runie licznie rośnie zachyłnik błotny *Thelypteris palustris* i trzęślica modra *Molinia caerulea*. Las sosnowo-brzozowy wykształcony jednak mało typowo. Nielicznie występują mchy torfowce oraz charakterystyczne krzewinki, w drzewostanie brak sosny zwyczajnej za to odnawia się olsza czarna (reprezentatywność D).

6216 - Haczykowiec błyszczący (*Hamatocaulis vernicosus*)

Mech torfowiskowy, typowy głównie dla mechowisk. W obszarze został udokumentowany na 2 stanowiskach. Preferuje miejsca podmokłe, zwłaszcza dolinki między kępami turzyc lub kępami torfowców. Wprawdzie warunki siedliskowe są dla niego optymalne, jednak jest lokalnie zagrożony, gdyż nie wykazuje dużej liczebności. Niewielkie zasoby populacyjne (wielkość darni ok. 1m²) w stosunku do populacji krajowej (180 stanowisk) stanowi o ocenie D stanu populacji.

1903 - Lipiennik Loesela (*Liparis loeselii*)

Należy do rodziny storczykowatych *Orchidaceae*. Gatunek wykazuje dużą zmienność pod względem liczebności. W niektórych okresach badań gatunku nie notowano. W 2011 r. wykazano występowanie gatunku na dwóch stanowiskach, przy czym na jednym z nich gatunek rósł w liczbie 21 osobników, a na drugim tylko jeden osobnik. Jest to takson typowy dla mechowisk, preferuje podłoże bogate w wapń, pojawia się często w miejscach o darni mchów naruszonej przez dzikie zwierzęta. Niewielkie zasoby populacyjne w stosunku do populacji krajowej (ponad 200 stanowisk) decydują o ocenie D stanu populacji.

W tabeli 3.3 wymieniono gatunki chronione i rzadkie, w części będących jednocześnie gatunkami charakterystycznymi dla ww. siedlisk mających znaczenie dla Wspólnoty. Brak jest szczegółowych danych dotyczących wielkości ich populacji. Kategoria liczebności została podana szacunkowo.

4.3. Zagrożenia, presje i działania mające wpływ na obszar

Najważniejsze oddziaływania i działalność mające duży wpływ na obszar

Oddziaływania negatywne			
Poziom	Zagrożenia i presje [kod]	Zanieczyszczenie (opcjonalnie) [kod]	Wewnętrzne / zewnętrzne [i o b]
L	J02.05		o
L	K02.03		i
H	K02.01		i
Oddziaływania pozytywne			
Poziom	Działania, zarządzanie [kod]	Zanieczyszczenie (opcjonalnie) [kod]	Wewnętrzne / zewnętrzne [i o b]
M	X		b
H	X		b

Poziom: H = wysoki, M = średni, L = niski.

Zanieczyszczenie: N = stosowanie azotu, P = stosowanie fosforu/fosforanów, A = stosowanie kwasów/zakwaszanie, T = toksyczne chemikalia nieorganiczne,

O = toksyczne chemikalia organiczne, X = zanieczyszczenia mieszane.

i = wewnętrzne, o = zewnętrzne, b = jednocześnie.

4.4. Własność (opcjonalnie)

Typ	[%]
Publiczna	Krajowa/federalna
	Kraj
	związkowy/wojewódzstwo
	Lokalna/gminna
	Inna publiczna
Własność łączna lub współwłasność	
Prywatna	
Nieznana	
Suma	

4.5. Dokumentacja (opcjonalnie)

1. Kępczyński K. 1956. Nowe stanowisko *Betula humilis* Schrk. koło miejscowości Skępe w pow. lipnowskim. Zesz. Nauk. UMK, Biologia 1: 149-161. 2. Kępczyński K. 1960. Zespoły roślinne Jezior Skępskich i otaczających je łąk. Stud. Soc. Scient. Torun., suppl. 6: 1-244. 3. Kępczyński K., Załuski T. 1983 mscr. Roślinność projektowanego rezerwatu torfowiskowego „Skępe”. Opracowanie wykonane na zlecenie Wojewódzkiego Konserwatora Przyrody we Włocławku, Toruń. 4. Kępczyński K., Załuski T. 1988. Udział *Betula humilis* Schrk. w różnych zbiorowiskach roślinnych na Pojezierzu Dobrzyńskim. Acta Univ. Nic. Copern., Biologia 34: 3-23. 5. Załuski T., Paszek I., Cyzman W. 2002 mscr. Rezerwat przyrody „Torfowisko Mieleńskie”, Nadl. Skrwilno, obręb Skępe, leśn. Skępe. Plan ochrony na okres od 1.01.2003-31.12.2022. Biuro Usług Ekologicznych i Leśnych „Quercus”, Toruń. 6. Załuski T., Łazowy-Szczepanowska I., Gawenda-Kempczyńska D., Paszek I., 2011 mscr. Dokumentacja do planu zadań ochronnych Torfowisko Mieleńskie. Formularze ocen – siedliska przyrodnicze i gatunki roślin. 7. Paszek I., 2020, „Monitoring stanu zachowania siedlisk przyrodniczych w obszarze Natura 2000 Torfowisko Mieleńskie PLH040018 oraz ocena skuteczności dotychczas prowadzonych działań ochronnych”.

5. STATUS OCHRONY OBSZARU (OPCJONALNIE)

[Powrót](#)

5.1. Istniejące formy ochrony na poziomie krajowym i regionalnym:

Kod	Pokrycie [%]	Kod	Pokrycie [%]	Kod	Pokrycie [%]
PL04	100.0	PL02	10.83		

5.2. Powiązanie opisanego obszaru z innymi formami ochrony:

na poziomie krajowym lub regionalnym:

Kod rodzaju	Nazwa terenu	Rodzaj	Pokrycie [%]
PL02	Torfowisko Mieleńskie	*	10.83
PL04	Jezioro Skępskie	-	100.0

6. ZARZĄDZANIE OBSZAREM

[Powrót](#)

6.1. Organ lub organy odpowiedzialne za zarządzanie obszarem:

Organizacja:	Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska w Bydgoszczy
Adres:	Polska Dworcowa 81 85-009 Bydgoszcz
Adres e-mail:	kancelaria.bydgoszcz@rdos.gov.pl

6.2. Plan(-y) zarządzania:

Aktualny plan zarządzania istnieje:

☒	Tak	Nazwa: Zarządzenie Nr 0210/28/2013 Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Bydgoszczy z dnia 27 września 2013 r. w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Torfowisko Mieleńskie PLH040018 (Dz. Urz. Woj. Kuj.-Pom. poz. 2947) Link: http://www.edzienniki.bydgoszcz.uw.gov.pl/WDU_C/2013/2947/akt.pdf
☐	Nie, ale jest w przygotowaniu	
☐	Nie	

7. MAPA OBSZARU

[Powrót](#)

Nr ID INSPIRE:

PL.ZIPOP.1393.N2K.PLH040018

Mapa załączona jako plik PDF w formacie elektronicznym (opcjonalnie)

— —

☒ Tak ☐ Nie

Odniesienie lub odniesienia do oryginalnej mapy wykorzystanej przy digitalizacji granic elektronicznych (opcjonalnie)

--